

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940 JANUÁR 20.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLAM, 3. SZÁM.

TROPUSI MÁMOR

CORSO

Hedy
LAMARR / Robert
TAYLOR

I. PÉNZTÁR		II. PÉNZTÁR	
2-3	120	KÉRJÜK ELLENŐRIZNI, HOGY A KIVÁNT NAPRA ELŐADÁSRA ÉS HELYE VONATKOZIK É A JEGYE MERT UTÓLAGOS FELSZÁMLÁST NEM VESZÜNK FIGYELMELBE.	
4-6	150	SZÖMÉNYEK VASÁR ÉS PÉNTEKRE 4-6-OSRA, A TÖBBI NAPRA 6-OSRA.	
7-9	180		
10-12	210		
13-15	240		
16	3-		
17-20	230		
21-24	220		
25-28	200		
29-31	180		

Ilyen a Metro film!

Ez után jön:

ASSZONYOK
(THE WOMEN)

(Norma SHEARER, Rosalind RUSSELL, Joan CRAWFORD)

és a **BROADWAY SZERENÁD**

(Jeanette MacDONALD)

IGY ÍR A SAJTÓ:

Ilyen nagyot, szépet és nemeset magyar filmgyártók még nem alkottak... A SEMMELWEIS a legszebb filmregény. Uray Tivadar, a kitűnő művész olyan filmalkatást nyújt, amelyet magyar filmen még nem láttunk. Művészi bravúr amit csinál, örökké emlékezetes, felejthetetlen színészi munka.

A MAI NAP

Soha még a magyar filmgyártás olyan magasra nem emelkedett, mint amikor a valóság és a költői szépítés színeit palettáján összekeverve megfestette az utókor számára SEMMELWEIS Ignác portréját. Kivételes sikerként indul útjára az új magyar film, amely csupa kitűnő teljesítmény, amelyre ez az új és izmosan lendülő iparág büszke lehet!

ESTI KURIR

Nem hisszük, hogy volna anya, aki könnyes szem nélkül tudná nézni a filmnek azokat a jelenteit, amelyek a bécsi szülészeti klinikán játszódnak le.

A HÉTFŐ

Kevés magyar filmet kaptunk eddig, amelyben művészeink, rendezőink oly monumentálisan nagyot alkottak volna, mint a SEMMELWEIS-ben.

VIRRADAT

Ez a hatalmas magyar filmdráma minden nehézséggel megbirkózott és pompásan, hatásosan művészi eszközökkel bizonyítja be, hogy diadalmas siker az első magyar életrajzfilm. Gyönyörű felvételek sokaságából nagyszerű színészi alakítások emelkednek ki. Uray öt maszkja és alakítása az ábzázolás tökéletes művésze.

UJ MAGYARSÁG

SEMMELWEIS életének nagy pillanatai felmelően, megrendítően domborodnak ki a filmen. Ez Tóth Endre erőteljes, hatásos rendezésén felül egy nagy színész, Uray Tivadar érdeme.

PESTI HIRLAP

SEMMELWEIS élete lenyűgözően tárul fel a filmgép lencséje előtt és különösen utolsó jeleneteiben olyan magas színvonalra ér, amelyet eddig magyar filmen még nem láttunk... A legjobbat lehet mondani Simor Erzsiről. Szép, kitűnően énekel, a vidám jelenetekben elbájoló, a drámaiakban pedig mélyről fakadó tehetőséget árul el.

ESTI UJSÁG

SEMMELWEIS figuráját úgy alakítja Uray Tivadar, hogy az egész nézőtér esküszik rá, vakon hisz benne. Uray a hőse a legújabb magyar filmnek.

PEST

Tóth Endre rendezői pályájának eddig legnagyobb kibontakozása ez a film, minden részletében méltó a nagy magyar tudós tragikus, fordulatokban gazdag életéhez. A SEMMELWEIS nagy élmény, nagy művészi teljesítmény, mesteri munka.

PESTI UJSÁG

Ez a magyar film mindenképpen kitűnő és méltán sorozható be a jólsikerült nagy külföldi filmek sorába. Nagyvonalú a rendezése, sokhelyütt kápráztatóan művésziek a felvételek, s általában a nagyszabású jófilmek jófilmek jótételei mind megtalálhatók benne.

MAGYARORSZÁG

A kitűnően játszó Árpád Margit jellegzetesen magyar profilja a magyar filmarcok egyik legnemesebbike és legeredettebbje. Ha külföldiek nézik a filmet, Uray-ról és Árpád Margitról fogalmat alkothatnak maguknak a magyar fajta nemes különállásáról és páratlanságáról.

NEMZETI UJSÁG

A kitűnő színészek egész sora viszi győzelemre ezt a magyar filmet, amelyet végre fentartás nélkül dicsérhetünk.

NEPSZAVA

A magyar filmgyártásnak és a magyar művészeknek sikerült olyan művet alkotni, amilyen a két év előtti Pasteur volt.

8 ÓRAI UJSÁG

A csodálatos magyar tudós életrajzát megfilmesíteni dicséretreméltó törekvés, mint ahogy minden elismerést megérdemel a film elkészítése. A SEMMELWEIS a magyar filmgyártás gyönyörű teljesítménye.

MAGYARSÁG

Ennek az új magyar filmnek nemesak művészi értéke, hanem művelődéstörténeti jelentősége is van.

NEMZETI SPORT

Két-három évvel ezelőtt remélni sem mertük, hogy ilyen magyar filmeket is fogunk látni...A néző gyönyörűséget érez és ujjong afelett, hogy nagyon szép, felemelőt látott... Uraynak, Somlainak néhány képe soká élt még majd emlékezetünkben.

MAGYAR NEMZET

a SEMMELWEIS-ről!

Forgalomba hozza:

Hunnia Filmgyár Filmelhelyező Irodája, Budapest, VII., Erzsébet-krt. 9

Telefon: 145-435, 145-434, 145-433

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM.

BUDAPEST, 1940 JANUÁR 20.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre 30 pengő
fél „ 16 „

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036.

VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos.

TARTALOM:

Villamosítás — mozikultúra	1
A Filmkamara átszervezése	2
A százalékos játszás kérdéséhez	2
Értekezlet a belügyminisztériumban	3
A velencei filmversenyek eredménye	3
Uj filmek:	
Az első csók	4
Trópusi mámor	4
Földindulás	4
Garszonlakás kiadó	6
Gunga Din	6
A nőnek mindig sikerül	6
Indiáneskü	7
Sivatagi éjszakák	8
A préri kapitánya	8
Premiermozik műsora	6
Premier Plan: <i>Bencs Zoltán dr.</i>	8
Olivia de Havilland	9
Híradók	9
Hírek	10
A film és a színpad: <i>Pacséry Agoston</i>	11
Külföld	12
Lapszemle	12
Filmcenzúra	III
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
MFI	5
Warner	7

MAGYAR FILM

Villamosítás — mozikultúra

A magyar film a magyar mozik műsorára készül. Az elszigetelt magyar nyelvterületre építő gyártóink az elmúlt húsz év mostoha viszonyai között csak szórványosan számíthatnak filmjeik külföldi értékesítésére.

Magyarország mai helyzetében valószínűleg kínálkozik ugyan alkalom arra, hogy legalább a jólsikerült filmeket a határokon túl fekvő magyarlakta vidékeken, sőt idegennyelvű területeken is forgalomba hozzák gyártóink, illetőleg köleszöngőink, a magyar filmek üzleti felépítésénél azonban előreláthatólag még hosszú ideig a hazai piacot kell alapul venni.

Másrésről kulturális szempontból is a mozik jelentik a magyar filmművészet érintkezését a nagyközönséggel. A hangsúly elsősorban a normálmozikra esik, nő azonban lassan a keskenymozik jelentősége is.

Mint ismeretes, a keskenymozik azokba a községekbe vitték el a filmkultúrát, amelyekben villanyáramszolgáltatás van, de a lakosság teherbíróképessége normálmozi fenntartására nem elegendő. A több, mint két évvel ezelőtt készült statisztika alapján 600 ilyen magyar község jöhetett számításba.

Az elmúlt két év alatt több mint 100 keskeny engedélyt adtak ki arra érdemes igénylőknek s a kimutatások szerint hetenként ma átlag 80 keskeny mozi játszik. A további engedélyek kiadása, ha lassan is, de folyamatban van.

Újabb lökést ad előreláthatólag a falusi és községi keskenymozik terjedésének a kormány legutóbbi elhatározása,

melyek értelmében villamosítani fogják az egész országot. A terv szerint már ebben az esztendőben 200 község kap villanyvilágítást és néhány éven belül elkészül a jelentős munka az egész országban.

Kettős örömmel olvastuk a kormány elhatározásáról szóló híreket. Örülünk, hogy a vidéki házakban a gyertya és petróleumlámpa helyett megismerik végre a villanyfényt és a magyar vidék civilizációja újabb jelentős lépéssel megy előre, de örülünk azért is, mert

ez az intézkedés újabb mozik megindítását jelentheti. Meggyőződésünk szerint illetékesek módot találnak arra, hogy a civilizáció haladása nyomán minél gyorsabban terjedjen a mozikultúra is a magyar vidéken.

Amikor azonban a falvakban örvendetes módon új mozik nyitására kínálkozik alkalom, rá kell mutatnunk ismételtten arra, hogy

bizony még a nagyobb városokban is gyakran kevés a mozi. A magyar film szempontjából pedig a kevés mozi épp olyan hátrányos, mint több mozi egykéz-rendszere.

Nagyon helyesnek tartjuk, hogy Magyarországon a mozi engedélyhez kötött üzem.

Feltétlenül indokolt, hogy csak minden tekintetben erre alkalmas és megbízható vezetők kerüljenek a magyar mozikultúra egyes őrhelyeire, akiket illetékesek arra megfelelően tartanak.

Magasabb szempontokból indokolt a mozik megterhelése Amennyire vigyáznunk kell azonban arra, hogy ez a megterhelés különösen kezdő vezetőknél és üzemeknél ne menjen túl a teherbíróképesség határán, hasonlóképpen

gazdasági, kulturális és művészeti szempontból egyaránt fontos annak az irányítása is, hogy minél több mozi működjön az

A Filmkamara átszervezése

Beszámoltunk már a kamarai átszervezés előkészítésére kiküldött bizottság összetételéről, valamint arról, hogy a bizottság munkáját még az ő esztendőben elkezdte.

A bizottság, amelybe időközben meghívást kapott Oserépy Arzén és Farkas Zoltán is, rendszeres üléseken részleteiben is kidolgozza a tervet. A szakma minden ágát képviselő bizottság a főbb kérdésekben már meg is állapodott, sőt a részletek megvitatását is befejezték, úgy hogy most már csak az utolsó simítások vannak hátra.

Amint mult számunkban már kifejtettük: a hivatalos álláspont a zsidótörvény rendelkezéseit úgy értelmezi, hogy a törvényhozó egyesített Színművészeti és Filmművészeti Kamara felállítását rendelte el s ezért az önálló Kamara megvalósításának ma törvényes akadályja van, amely csak novelláris úton új törvényes rendelkezéssel volna elhárítható. Bár olyan vélemények is hangzottak el, hogy a törvény úgy is értelmezhető, hogy a jelen rendelkezések szerint is szétválasztható a Kamara szín- és filmművészeti főosztálya két önálló Kamarára, az előkészítő bizottság véleménye szerint az önálló Filmkamara megteremtésének olyan előnyei volnának, amelyek feltétlenül indokoltá tennék a törvény novelláris megváltoztatását is, ha anélkül a két főosztály szét nem választható.

Úgy tudjuk, legilletékesebb helyről is kijelentették a Kamara elnökének, hogy nincsen elvi kifogás a szétválasztással szemben, csupán a törvényes előírásokhoz kívánnak ragaszkodni.

Az előkészítő bizottság úgy határozott, hogy az önálló Kamara megteremtését minden körülmények között kérni fogja. Ezután tért át a Kamara szervezésére. Elképzelése szerint a Filmkamara élén az elnök állana, míg az öt szakosztály elnökei egyúttal a Kamara alelnökei lennének. Az öt szakosztály tagjai a gyártók, kölesönzők, mozisok, gyártási tisztviselők és egyéb szakmai tisztviselők volnának. Az egész Filmkamara legfőbb neve a közgyűlés, amely az igazgatóválasztmány tagjait választja, az egyes szakosztályok taggyűlése viszont a szakosztályválasztmányokat küldi ki az ügyek állandó vitelére. Részletesen szabályozza ezenfelül a tervezet a kamarai tisztikar, — főtitkár, főpénztáros, ellenőr, — valamint a fegyelmi választmány szervezeti, továbbá a filmtanács hatáskörét.

országban, helyesebben: mindenütt legyen mozi, ahol ezt a körülmények megengedik, vagy indokoltá teszik.

Nagyon fontos a szakma érdekében, hogy a mozik üzletmenete megfelelő legyen és módot nyújtson az egészséges tőkeképzésre. Az engedélyhez kötött üzemből fakadó előnyök nem mehetnek azonban a szakma egyéb ágának, vagy éppen a magyar film- és mozikultúrának rovására.

Vannak még ma is nagy városaink, ahol csak egy mozi van, illetőleg ahol több mozi működik, de monopolszerű egykézrendszer mellett, holott ugyanakkor sokkal kisebb létszámú helyiségekben két, sőt több mozi küzd az erős versenyben.

Amikor ezekre a körülményekre felhívjuk a figyelmet, arra kérjük az illetékeseket, hogy úgy általános kulturális, mint szakmai szempontokból kövessenek el minden lehetőt az egyenlenségek megszüntetésére.

Kérjük újabb engedélyek kiadását olyan városokban, ahol kevesnek bizonyult a mozik száma, ami új önálló keresztény, magyar egzisztenciák megteremtésének nyújt alapot. Egykézrendszer helyett pedig kérjük az egészséges verseny visszaállítását ott, ahol ma ez nincs meg, hogy a magyar filmkultúra és filmgyártás érdekében a szakma újabb lépést tehessen előre.

A százalékos játszás kérdéséhez

Azok a szakmaközi különböző felfogások és belső ellentétek, amelyek jelentősebb szakmai kérdések elintézésénél az eltérő érdekek következtében találkozhatnak és amelyek megnehezítik és hátráltatják a hatósági intézkedések kiadását is,

mind jobban igazolják az egységes Filmkamara szükségességét. Sokkal gyorsabban lehetne a szakmai kérdéseket rendezni, ha belső megegyezés után kifelé egységes kívánásokkal lépne fel a szakma.

Ilyen kérdés mindenekelőtt a gyártás támogatása, mert hiszen a magyar filmek folyamatos forgatásának biztosítása és a színvonal emelése minden szakmai ágnak egyaránt érdeke.

A gyártási kedv növelése és a színvonal emelése azonban csak úgy érhető el, ha a gyártók a jobb eredményhez szükséges körülmények munkát és gyakran nagyobb befektetést abban a tudatban nyújtják, hogy az üzleti sikerben is arányosan fognak részesülni.

E meggondolás vezet a illetékes kormányhatóságot, amikor a százalékos játszási rendet általánossá kívánja tenni,

szemben a mai helyzetel, amikor főleg a kisebb mozik fix-árért kötik a filmeket és nagyobb bevétel esetén is csak annyit fizetnek a kölesönzőnek, mint átlagos üzletmenet mellett.

Érthető, hogy ez az elgondolás az érdekeltektől táborában ellenállásra talált. A MAGYAR FILM a mult számában tette közzé ezt az álláspontot képviselő Csönka Lajos dr. részletesen indokolt hozzászólását,

amelyet a kisebb mozik szempontjából értünk, de amellyel általános szakmai nézőszögből nem érthetünk egyet.

Lapunk más helyén számolunk be a belügyminisztériumban az améta-

kérdésben megtartott értekezletről. Minthogy az értekezletben a kérdést az érdekeltek hozzászólásával letárgyalták s most már az illetékes hatóságok döntésétől függ a végleges rendezés,

túlhaladott álláspont volna a cikkíró fejtegetésére részletes választ adni, csupán a Kamara álláspontját foglalkoztatjuk össze azok megnyugtatóására, akiknek nevében a hozzászólás történt.

Általános szakmai szemzősből nézve a százalékos játszás mindenképpen igazságos. Külföldön is általánosan elterjedt rendszer, sőt Magyarországon is a mozik nagy része ezt a megoldást választotta. Ahol nem így van, ott rendszerint bizonyos kedvező adottság tette lehetővé a mozis részre ennek a fokozott előnynek a kihasználását a másik szakmai ág hátrányára.

Mert a visszasságok, amelyeket a cikkíró felsorol, nem százalékos játszás rendből fakadnak, hanem egyéb más körülményekre vezethetők vissza.

A százalékos rendszer bevezetése nem jelenti a magyar filmek kötelező játszását. Minden mozis csak azt a magyar filmet tűzi műsorára, amelyiket akarja.

Eppen azért kell támogatni a gyártást, hogy a jövőben is mindig kellő számú magyar film álljon rendelkezésre a válogatás céljából. Az a körülmény pedig, hogy a mozis a jobb filmeket igyekszik kiválogatni, már automatikusan jutalmazza a jó filmek gyártóit s irányt szab a fejlődésnek.

A kis mozis részére megkönnyíti a válogatást az elsőhetes mozik eredménye. Ezek sokkal több rizikót vállalnak, amikor még ki nem kíséreltetett filmeket tűzik műsorra.

Ami pedig a százalékos játszás esetén a kismoziktól kért garanciát

A
MAGYAR
FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

illeti, kénytelenek vagyunk rámutatni, — mint ahogy azt a cikkírónak is tudni kellett, — hogy az elsődleges mozik is garanciát adnak, amikor két vagy több hétre biztosítják a játszást.

Amikor tehát annak a magyar filmnek a támogatásáról van szó, amelynek előnyeit elsősorban a kismozik élvezik, — mert tagadhatatlan, hogy vidéken aránylagosan feltétlenül nagyobb és biztosabb üzletet jelent a magyar film, mint a fővárosi nagymozikban, —

nem méltánytalan az a törkevés, hogy százalékos arányban részesítsék a bevételből a gyártókat is. Nem hisszük, hogy azért kevesebb magyar filmet tűznének műsorra a vidéki kisebb mozisok, legfeljebb csak alaposabban válogatnak a jövőben. Ez a válogatás pedig csak használni fog a filmtermelés fejlődésének, ami viszont megint az üzemeltetés javulását vezethet s így mozisnak, kölcsönzőnek, gyártónak egyaránt javát szolgálja.

Az améta-rendszer előfeltétele azonban a tiszta elszámolás. Talán éppen ennek az elszámolásnak nehezen ellenőrizhető volta készíti a kölcsönzőket és gyártókat arra, hogy garanciákat kérjenek.

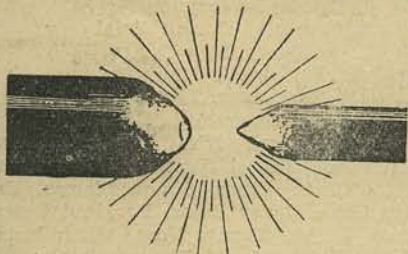
Remélhetőleg azonban kialakul majd az életben erre is a helyes megoldás.

Sok minden részletkérdésre lehetne itt még rávilágítani, helyesebb azonban ezt ma már nem bolygatni. Legjobb meggyőződésünk szerint ez az igazságos megoldás.

Lehet, hogy egyes helyeken az adott körülmények között nem üzlet a magyar film. A nagyobb többség részére azonban feltétlenül jó eredményt jelent. Ott is azonban, ahol nem mennek a magyar filmek, a százalékos rendszer csak igazságos lehet.

Minden egyéb járulékosan kialakult helytelen rendszert pedig, mint külföldi filmek „ráakasztása” stb., a helyesen megoldott százalékos rendszer megvalósításával együtt vagy után kell megoldani, de ez a körülmény a magyar filmek igazságos forgalmazásának kialakulását nem hátráltatja.

Mozi szenét

rendelje

Molnár Ferencnél

IV., KIRÁLY-UTCA 90 II. 20.

TELEFON: 421—262

Értekezlet a belügyminisztériumban

Mint a mult héten már előre jeleztük, január 15-én délelőtt a belügyminisztériumban — Tomcsányi Kálmán dr. államtitkár elnökletével — értekezlet zajlott le, amelyen a magyar filmek kötelző százalékos (améta) játszása került letárgyalásra.

Az értekezleten megjelent Vladár Gábor dr. kúriai tanácselnök, titkos tanácsos, a polgári jogi törvényelőkészítő osztály vezetője, dr. Wlassics Gyula báró államtitkár a vallás- és közoktatásügyi minisztériumból, Folyovits József dr. osztályfőnök, Szöllössy Alfréd dr. miniszteri tanácsos, valamint Kaczián Ervin dr. miniszteri osztálytanácsos a belügyminisztériumból, Baioh László dr. miniszteri osztálytanácsos a miniszterelnökségről és Bornemisza Béla műszaki tanácsos az iparügyi minisztériumból.

Meghívást kapott a Filmkamara elnöksége is, melynek képviselőjében, a kérdés jelentőségére való tekintettel,

Kiss Ferenc elnök személyesen jelent meg.

A szakmából résztvettek a megbeszélésen Pogány Frigyes dr. ny. államtitkár, az OMME elnöke és Erdélyi István dr. az OMME főtitkára, valamint Morvay Pál és Ruttkay Ödön dr., az MMOE ügyv. alelnökei, végül Zilahy Lajos, Bajusz Péter dr., Mátolay Géza és Csepreghy Béla.

Az értekezleten a szakma minden ágának jelenlévő képviselője kifejtette álláspontját és a százalékos kötelező játszás részletesen került megvitatásra, úgy, hogy a minden oldalról megvilágított kérdés rendezése most már az illetékesek döntésétől függ. Bár az értekezlet bizalmas volt és így nem áll módunkban beszámolókat adni, úgy látszik, sikerült az egyes szakmai ágak között az összhangot megerősíteni, tehát valószínűleg rövidesen megjelenik a hatósági intézkedés.

A velencei filmversenyek eredménye

Amint mult számunkban röviden már megírtuk, a VII. Nemzetközi Filmverseny elnöksége január első felében közölte hivatalosan az Országos Nemzeti Filmbizottsággal az augusztusi versenyen résztvevő külföldi filmek díjazását. Ismeretes, hogy a verseny befejezésekor a kezdődő háborús viszonyok hangulatában a Biennale elnöksége csak az olasz filmek részére kitűzött díjakat osztotta szét, míg a külföldi filmek díjazása tárgyában úgy döntött, hogy békésebb időben újra összehívja a zsűrit, mert ily módon kívánta elkérni az

esetleges politikai szempontok érvényesítését a művészeti kérdésben. Minthogy azonban erre mindezeidig nem kínálkozott alkalom, az elnökség a mult év végén a zsűri-tagoktól írásban előterjesztett vélemények és szavazatok alapján meghozta határozatát és azt jóváhagyás végett felterjesztette az olasz népművelésügyi minisztériumhoz. A minisztérium jóváhagyta az elnökség felterjesztését, amelynek értelmében a játékfilmek között 5 serleg és 8 bronzérem, a rövidfilmek között pedig 9 bronzplakett került kiosztásra.

Serleget nyertek:

Robert Koch	Tobis	Németország
La fin de jour	Regina	Franciaország
The four feathers	London	Anglia

továbbá a bemutatott japán filmek, valamint a 3 svéd film együttesen egy-

egy serleget kaptak a pályázati anyagért.

Bronzéremmel tüntették ki művészeti és technikai kiválóság alapján az alábbi filmeket:

Es war eine rauschende Ballnacht	Ufa	Németország
Margherita, Armando y su Padre	Sumiton	Argentina
Tuiak Macuum	Reiter Film	Cseh. protokt.
Jeunes filles en détresse	Glober Film	Franciaország
The Mikado	General Film	Anglia
Bors István	Atelier Film	Magyarország
Voertig jaaren	Komite National	Hollandia
The golden harvest of the wigwaters trané	African F. Prod. Ltd.	Délafrika

Bronzveretét (plakett) nyertek az alábbi rövidfilmek:

Räuber unter Wasser	Ufa	Németország
Können Tiere denken	Ufa	Németország
L'agneau mystique	André Cauvin	Belgium
Chartres	Robert de Nesle	Franciaország
The tough „un”	Gaumont British	Anglia
Tokio baking chosen		Japán
World of tourist industry in Japan		Japán
Au pays des motes	Román prop. államtitk	Románia
Santoría	Ton Film	Svájc

Örömmel olvastuk a Bors István-ért nemzetközi kitüntetéséről szóló híreket. Annál szebb az elismerés, mert ez nem a baráti nemzetnek szóló gesztus, hanem írásban beküldött szavazatok alapján megítélt kitüntetés. A magyar filmgyártás büszke lehet erre a nemzetközi sikerre, mert bebizonyította, hogy szűkös keretek között is tud komoly művészeti eredményt felmutatni. Nem le-

het tudni, hogy a mai viszonyok között megtartják-e ebben az évben is a Filmbiennale-t. A magyar filmgyártás művészeti és üzleti eredményeinek emelésére azonban minden filmgyártásnál törekedni kell hasonló vagy még jobb filmek készítésére, hogy az 1940-es év termelése minél több Bors István-t ajándékozhatson úgy a magyar, mint a nemzetközi filmpiacnak.

ÚJ FILMEK

Az első csók

(Érettségi után)

(First Love)

Irtta: Bruce Manning

Rendezte: Henry Koster

Főszereplők: Deanna Durbin, Eugene

Palette, Helen Parrish

Gyártotta: Universal

Produkció: Joe Pasternak

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Facséry László

Hossza: 2400 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Universall

Bemutatta: Royal Apollo, január 11.

City, január 15.

*

Bücsúznak a lányok az érettségi ünnepély után. Mindegyikért eljöttek szülei, csak Connie az egyetlen, akit sem apa, sem édesanya nem vár. Társnői kérésére elénekli még utoljára az „Édes otthon dalát. Sírva találja őt Miss Wiggins, a gunyoros beszédű, de aranyzlú igazgatónő, aki hamarosan még is vigasztalja Connet és most már ő is könnyebb szívvel indul el új otthona felé: nagybátyja házába. A nagybácsikánál furcsa élet folyik, Mr. Clinton csak akkor van otthon, ha családja elmegy, mert látni sem szereti a haszontalan, semmittevő életüket. Barbara, aki egy évvel idősebb Connie-nél, csak a mulatságnak él, — fivére, Walter oly lusta, hogy még a kezét sem mozdítja, — édesanyjuk pedig a csillagászat mániákusa. Connet is hidegen fogadják és a kislány el is keseredne, ha nem venné körül őt szeretetével a derék személyzet, akiknek szívébe rögtön belelopta magát. Mulatságos körülmények között ismerkedik meg másnap Connie Ted Drake-vel, aki new-yorki leányok ideálja és aki iránt Barbara is nagyon melegen érdeklődik. Connie-nak is első látásra megtetszik a fiú és nagy örömmel hallja, hogy nemsokára estélyt rendeznek, amelyre őt is el fogják vinni. Barbara mindenáron meg akarja akadályozni, hogy Connie is részt vehessen a bálon, be George, a furfangos inas túljár az eszén és Connie is megjelenik a bálon, miközben rokonait egy közlekedési rendőr — George barátja, — feltartóztatja és a rend-

őrségre kíséri. Ted fülig szerelmes lesz a kislányba, Connie is nagyon boldog. Unokanővére megneszeli, hogy ő volt az a titokzatos leány, aki valósággal megbabonázta Tedet. Alnok szavaival összetöri a hiszékeny kislány szívét, mert elhitheti vele, hogy Ted komédiázott. Connie zenetanárnő akar lenni és magában lemond az élet örömeiről, de igazgatónője nem tudja nézni az ártatlan leányszív vergődését és elhatározza, hogy kezébe veszi a dolgot... Ismét nagy ünnepély van az intézetben. Connie az emelvényen áll és a „Pillangókisasszony, nagy-áriáját énekli: „En híven várom őt...” Magasan szárnyal a kislány hangja, amikor nyílik az ajtó és ott áll Connie előtt a várva-várt kedves: Ted...

*

Ezzel a filmmel búcsúzik a bakfis Deanna Durbin és itt mutatkozik be először mint nagylány. A változás nem ártott neki. Nagylánynak éppen olyan bájos, mint amilyen bakfisnak volt, hangja pedig egyre szebben bontakozik ki. Új filmje sem marad el a régi, „kislánys” Durbin-filmek mögött.

Trópusi mámor

(The Lady of the Tropics)

Irtta: Ben Hecht

Rendezte: Jack Conway

Főszereplők: Robert Taylor, Hedy Lamarr (Kiesler), Joseph Schildkraut,

Gloria Franklin, Ernst Cossart

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Radó István

Hossza: 2556 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Corso, január 8

*

Bill Carey, a jóképű, de elszegényedett amerikai fiatalember földközi utazást tesz Harrisonék yachtján. A yacht kiköt Saigonban, Indo-Kínában is. Itt Harrison megismerkedik a félvér Pierre Delaroccal, a dúsgazdag és befolyásos gummiültetvényessel. Társaságában van az elragadóan szép Manon de Vargnes, aki ugyancsak félvér. Delaroc szereti Manont, de Manonnak csak egy vágya van, útlevelet, amellyel Párisba utazhat. Másnap Bill és Manon ismét találkoznak, Manon bevallja Billnek, hogy feleségül megy Kim Kahoumhoz, a dsungel fejedelméhez, akivel már gyermekkorában eljegyezték. Haragban válnak el, de este Bill visszatér Manonhoz és arra kéri, hogy legyen a felesége. Manon boldogan egyezik bele. Percekkel az esküvő előtt Delaroc felkeresi Manont és arra kéri, legyen a felesége. Manon nem meri bevallani az igazat és megígéri, hogy másnap Delaroc felesége lesz. Delaroc távozása után Bill és Manon megtartják esküvőjüket. Mikor Delaroc értesül a házasságról, sima udvariasság alá rejti szörnyű felháborodását és bosszút esküszik. Másnap Bill hiába kér útlevelet felesége számára, a saigoni hatóságok megtagadják az útlevelet kiadását. Manon rögtön tudja, hogy Delaroc keze van a dologban. Hónapok telnek el és a fiatal pár a legnagyobb szegénységben él. Bill seholy sem kap állást. Manon fél, hogy elveszti Bill szerelmét, ha tovább kell folytatniuk ezt a két-ségbeesett életet és ezért felkeresi De-

larocot, az egyetlen embert, aki segíthet és Bill másnap már állást kap a Gummiüveknél, amelynek Delaroc az elnöke. Billnek azonban egy hónapra el kell utaznia a Gummiüvevek telepére, ahova Manont nem viheti magával. Bill távolléte alatt Delaroc egy este meghívja Manont az operába. Manon előbb tiltakozik, de mikor Delaroc átadja a francia útlevelet, Manon elfogadja a meghívást. Néhány nappal később Bill hazatér és Manon boldogan üdvözlöli. Mikor szállodai szobájukba érnek, Bill névtelen levelet talál az asztalán, amelyből megtudja, hogy Manon megjelent az operában Delaroc társaságában. Manon magyarázata után Bill nem akar különösebb fontosságot tulajdonítani a dolognak, de mikor öltözőköntöse zsebében megtalálja Delaroc szivartárcaját, hirtelen világgosság gyűl agyában: Manon eszközölte ki számára az állást és azt hiszi, Manon és Delaroc szándékosan távolították el őt egy hónapra. Felélességre vonja Manont és az asszony bevallja, hogy felkereste Delarocot, de csak azért, hogy az útlevelet kieszközölje, mert attól félt, hogy Bill nélküle fog elutazni. Bill magához veszi revolverét és elrohan, hogy felelősségre vonja Delarocot. Manon nem akarja, hogy Bill gyilkosság miatt börtönbe kerüljön. Maga is elrohan és előbb ér Delaroc házába, mint Bill. Végleg leszámol élete megrontójával, aztán maga is öngyilkosságot követ el. Mikor Bill rátalál, nem sejtí, hogy a hadókló asszonyt tart karjai között. Elmondja neki, hogy szereti, öröklé szeretni fogja, nem tud nélküle élni és hogy még aznap este elindulnak Amerikába. De már késő... Manon boldogan hal meg az imádott férfi karjai között.

*

A felejthetetlen emlékeztető „Extázis” még felejthetlenebb Heddy Kieslerre játssza a film főszerepét, akinek varázslatos egyénisége körül bonyolódik az exotikus földön játszódó mese. Heddy Kieslerből Amerikában Hedy Lamarr lett és az egykori bécsi szépségkirálynőből időközben beérkezett filmsztár lett. Első filmje témájában, kiállításában, rendezésében és megjátszásában komoly teljesítmény és méltán aratott kivételesen nagy sikert.

Földindulás

Irtta: Kodolányi János

Filmre irtta: Kodolányi János és Patrós

György

Rendezte: Cserépy Arzén

Játékvezető: Hosszú Zoltán dr.

Zene: Tóth Dénes

Zenekar: Budapesti Hangversenyzenekar

Karmester: Endre Béla

Főszereplők: Páger Antal, Eszenyi Olga,

Ungvári Gyuszi, Kiss Ferenc, Hosszú

Zoltán dr., Bilicsi Tivadar, Keresztessy

Mária, Görbe János, Simon Marcsa, Ki-

szely Iлона, Boray Lajos, Bacsányi Paula,

Egyed Lenke, Kováts Terus, Vass Irma,

Gárday Lajos, Hoykó Ferenc, Paulyk József,

Sármágy Miklós, Tompa Béla, Dani-

nis Jenő, Szilágyi Aladár, Gazdi Arauka,

Acsay Rezső

Beszél: magyarul

Gyár: Hunnia

Gyártotta: Népfilm kft.

Gyártási vezető: Patkós György

Felvételek vezető: Zeury Géza

Segédrendező: Németh Dezső

Kép: Eiben István

Oz

Kodolányi János és Patkós György
remekműve
a

FÖLDINDULÁS

példátlan sikert aratott
a

SZAKBEMUTATÓN

Rendezte: Cserépy Arzén

SZEREPLŐK:

**Páger Antal, Eszenyi Olga, Kiss Ferenc, Bilicsi Tivadar,
Ungvár Gyuszi, Simon Marcsa, Keresztessy Mária, Hosszú Zoltán, Bacsányi
Paula, Egyed Lenke, Görbe János, Kiszely Ilona, Boray Lajos, Kováts Terus,
Vass Irma, Gárdaj Lajos, Hoykó Ferenc, Pataki József, Sármácssy Miklós,
Tompá Béla, Daniss Jenő, Szilágyi Aladár, Gazdi Aranka, Acsay Rezső**

Forgalomba hozza: A Magyar Filmiroda R.-T. Filmkölcsönző Osztálya
Budapest, VII., Erzséber-körút 45. Telefon: 222-099.

Hang: ifj. Rónai Gyula
Összeállította: Cserépy László
Díszlet: Vargha Máttyás és Sörös Imre
Állófényképész: Manning János
Hangrendszer: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Faludi
Scripter: Pacséry Ágoston
Hossza: 2506 méter
Cenzura: felüli
Kölcsönző: MPI
Szakbemutató: Royal Apollo, január 16

*

Egy ormánsági faluban temetik Pintér Dávidot. A pap felhívja a nép figyelmét a pusztulásra. Juli, Kántor János felesége teherbe esett. Első gondolata, hogy el kellene hívni a Piókás szülét, ahogyan ez már az egykés faluban szokás, de ura öröme maga is megőrül leendő második gyermekének. Bőbékne rá akarja venni Julit, hogy ne legyen több gyereke. János elmegy a vásárra, Julit pedig megtörtí az öregasszonyok erőszaka. Jánosnak a csendes éjszakai úton felrémlik felesége kérése, hogy ne menjen el a vásárra. Megérti, mitől félt az asszony, visszafordul, de már későn érkezik. Elhagyja a házat. Juli bűnének tragikus következménye lett. Nem lehet több gyereke. János eladta kis szőlőjét és mulat a kocsmában. A kisleány nem vigyáz senki. Józsika elkóborog a vízparton és beleesik a vízbe. A részeg János megjelenik gyermeke halálos ágyánál. Összeomlik vele a világ. Juli vígasztalan életéből a szektások közé menekül. János a részeg Szektás Samutól megtudja, hogy felesége nyilvánosan fog vallomást tenni a gyülekezetben. A vallomáson megjelenik. Magához öleli feleségét és magával viszi. János és Juli gyermek nélkül nem lehet boldog. János összevesz Julival. Juli önkívületi állapotban a víznek megy, de Bőbékne fellármázza a halászokat és hazaviszi Julit. Jánost megdöbbeníti és észretéríti felesége szándéka. És Isten csodát tesz velük: gyermeket ad Julinak. A nagy megpróbáltatás után végre ismét boldog lehet a két meggyötört ember.

Garszónlakás

Irtá: Tabódy Géza
Filmre irta: g. Balogh Béla
Rendezte: g. Balogh Béla
Segédrendező: ifj. Lázár István
Zene: Kemény Egon

Főszereplők: Turay Ida, Keresztessy Mária, Simor Erzsébet, Rajnay Gábor, Maklár Zoltán, Latabár Árpád, Juhász József, Pataky Jenő, Kürthy György, Antal Erzsébet, Vándory Gusztáv, Ternay Gy., Bókay J.

Beszél: magyarul
Gyár: Hunnia
Gyártotta: MIF
Gyártási vezető: Schramm (Siményi) Alfréd dr.
Felvételvezető: Renner Endre
Kép: Makay Árpád
Hang: Lázár István
Összeállította: Farkas Zoltán
Díszlet: Kókás Klára
Segédoperatőr: Vrana Rudolf
Állófényképész: Manninger János
Hangrendszer: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Faludi
Hossza: 2425 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Palatinus
Szakbemutató: Décsi, január 13.
Bemutatta: Décsi, Átrium január 18.

*

Két kezdő, fiatal diplomás, dr. Bodnár Sándor ügyvéd és dr. Kádár András orvos közös garszónlakást bérelnek. A fogadósobájuk azonban üres, sem páciens, sem kliens nem keresi fel őket. Ekkor lép közbe a véletlen. A szemben lévő villában lakik a dúsgazdag gyáros, aki megrögzött hipochonder. Nincs semmi baja, de reggeltől estig különböző betegségeivel foglalkozik. A gyárosnak szép lánya, akit Bodnár már régóta figyelt az ablakon át, leesik torna közben és gyorsan orvost keersnek. Természetesen a közellakó Kádárt hívják át, aki természetesen az adott helyzetben nincs otthon. Piri, Kádár menyasszonya nem veszi el a fejét, Bodnárt, az ügyvédet küldi át a sebet bekötni. A fiatal ügyvéd olyan jól játssza az orvos szerepét, hogy a képzeltség apa összevesz házi orvosával és az ügyvéddel gyógyíttatja magát. Kádár viszont, aki barátja segítségére siet, kénytelen ügyvédi teendőket végezni a gazdag gyárosnál. Teljes a boldogság, Bodnár viszonzószerelemre talál a gyáros leányánál. Kádár végre elveheti Pirit, ha a szerepcsere ki nem sül. Az ügyvéd remekül meggyógyítja a képzeltség apát, az orvos — barátja utasítása szerint — pert nyer a gyárosnak. Végül mégis csak napfényre jut az igazság, a papa, miután mindegyik jól látta el hivatását, beleegyezést adja a házassághoz s így a két fiatal diplomás révbe jut.

Gunga Din

Irtá: Rudyard Kipling
Rendezte: George Stevens
Főszereplők: Victor McLaglen, Douglas Fairbanks jr., Cary Grant, Jean Fontaine
Gyártotta: RKO
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 3187 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Hunnia
Szakbemutató: Royal Apollo, január 12.

Három angol őrmester, akik a brit birodalom indiai gyarmatán szolgálnak: Carter, Chesney, Patterson, kincskeresésre indulnak, mert a bennszülöttektől azt hallották, hogy egy kalóz fejedelem ékszerai vannak elrejtve valahol a távoli sivatagban. Így kerülnek Thag-ok misztikus templomába, ahol azok vezére lázadásra szítja az angolok ellen híveit. A három bátor katona életének kockázatásával leleplezi az összeesküvést és hű hindu szolgájuk, Gunga Din segítségével sikerül nekik a halálvesedelemről kimenekülni. Az angol katonák helyőrsége a kellő időben értesül a lázadásról és így leverik a felkelőket. Gunga Din, akinek minden vágya az volt, hogy kurtos lehessen az angol hadseregben, hősi halált hal a nagy ütközetben, amely a felkelők és a katonák között tombol, de halála után katonái temetést kap és akkor teljesül álma, amikor már nincs az élők sorában: ki-nevezik őt az ezred trombitásának.

*

Rudyard Kipling költeménye az új RKO-film tárgya, mint ahogy a „Balaklava” Tennyson költeményéből készült. Egyébként is sok rokon vonást fedezhetünk fel a két film között. Mindkettő az angol gyarmatokon játszódik, mindkettő a férfiaságnak, hősiségnek állít emléket a filmvásznon. Izzalomban sincs hiány. A három hindu lánzsásra emlékeztető három őrmester szerepében Victor McLaglen, Cary Grant és az ifjabb Douglas Fairbanks művészetük legjavát adják.

A nőnek mindig sikerül

Irtá: Kolozsváry-Gradpierre Emil
Rendezte: Ráthonyi Ákos
Segédrendező: Németh Dezső és Palásthy Géza
Zene: Majorossy Aladár
Zenekar: Budapesti Hangversenyzenekar
Karmester: Majorossy Aladár
Főszereplők: Tolnay Klári, Turay Ida, Németh Romola, Páger Antal, Szilassy László, Rajnay Gábor, Pethes Sándor, Harcos Irén, Adám Piri, Kökény Ilona, Köpeczi-Boócz Lajos, Kővári Gyula, Körműves Sándor, Maklár Zoltán, Tompa Pufi, Misoga László, Újvári Lajos, Dénes György, Baló Elemé, Weszely Pál, Apáthy Imre, Bókay Ferenc,
Beszél: magyarul
Gyár: Hunnia

Gyártotta: Mester film
Gyártási vezető: szalontai Kiss Miklós
Felvételvezető: Vincze László
Kép: Vass Károly
Hang: Rónai Gyula
Összeállította: Kerényi Zoltán
Díszlet: Vincze Márton
Segédoperatőr: Keresztessy József
Állófényképész: Sente László
Fodrász: Ivancza György

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Garszónlakás kiadó!
Pygmalion
Az első csók
Trópusi mámor
Garszónlakás kiadó!
Halálós tavasz
Bercsényi-huszárok
Sommelweis
Az első csók
A nőnek mindig sikerül
Sivatagai éjszakák

jan. 18-tól
jan. 10-től
jan. 15-től
jan. 8-tól
jan. 18-tól
dec 21-től
jan. 4-től
jan. 12-től
jan. 15-től
jan. 15-től
jan. 15-től
jan. 18-tól

Palatinus
Deák
Universal
Metro
Palatinus
Pegazus
Kárpát
Hunnia
Universal
Hunnia
UFA

Scripter: Sándor Lajos
Hangrendszerek: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Faludi
Hossza: 2139 méter
Cenzura: aluli

Kölcsönző: Hunnia
Szakebmutató: Royal Apollo, január 9.
Bemutatta: Scala, január 15.

*

A filmgyár gyártási vezetőjénél jelentkeztek egy titkos filmíró és bemutatja különböző szüzséit.

Egy fehéreneműtiszem tisztviselője az elkészült férfiingekbe elrejtja a saját fényképeit, melyekre felírja címét. Az egyik fénykép elkerül egy fiatal ideggyógyoshoz, akinek barátja és lakótársa az orvos nevében ír a lánynak, hogy látogassa meg. A lány meglátogatja az orvost. Az orvos elmebetegnek hiszi a lányt, végül is tisztázódik a bonyodalom és a mese házassággal végződik, mert a nőnek mindig sikerül!

A producernek nem tetszik a mese, mire az író újabb kéziratot húz elő, egy mesejátékot. A történelmi miliőben játszódó szatíra egy árva lányról szól, aki mostohájánál él. A mostoha gonosz szomszédjához akarja feleségül kényszeríteni a lányt, Merillát. Merilla a páncélos, biciklis lovagot szereti. Az ország királyát, aki gyomorbeteg, szenved, a gonosz mostoha becsapja gyógyszerével, mire az uralkodó a mostohát és szomszédját elfogatja. Merilla és a lovag egymáséi lesznek. A rossz elveszi büntetését, a jó jutalmat nyer, mert a nőnek mindig sikerül!

A producernek ez a történet se nyeri meg tetszését. Az író elmondja harmadik témáját:

Ejjel a Margithídon egy fiatalember öngyilkos akar lenni. Egy fiatal lány, hogy megmentse, öngyilkosságot színlel. A fiatalember megmenti. Kiderül, hogy egyikük sem akart öngyilkos lenni. A lány dűsgazdag, a fiatalember egy hidépítő vállalat mérnöke és a hídon a javítást ellenőrizte. Mi sem természetesebb, hogy házassággal végződik, mert a nőnek mindig sikerül!

A producernek tetszik az ötlet és szerződteti az író.

Indiáneskü

(*Susannah of the Mounties*)

Írta: Lou Breslow

Rendezte: William A. Seiter

Főszereplők: Shirley Temple, Randolph Scott, Margaret Lockwood, Martin Good-
rider, J. Farrel McDonald, Maurice Mos-
covitch, Moroni Olsen, Victory Jory

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Bihary László dr.

Hossza: 2236 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Szakebmutató: Casino, január 18.

*

Még javában áll a harc az Egyesült Államok csendőrsége és a fehéreket gyűlöelő indián törzsek között. Monty csendőrfelügyelő egy fehér kislányt talál, aki egyedül menekült meg az indiánok bosszújától. Zsuzsit a csendőrpáncsnokságon nevelik. Standing parancsnok békét kötött a feketelábú indiántörzs főnökével és most felelősségre vonja az újabb rablá-

sokért. Nagy Sas, a főnök, megígéri, hogy a tettest kézrekeríti és addig túszt gyánát hagyja fiát, a Kis Főnököt, aki barátságát köt Zsuzsival. A vasútépítés vezetője, mikor a feketelábúak egyik vezetőembere, Farkasbőr, lovakat ajánl neki megvételre, felismeri ellopott lovait és a tolvaj indiánokat elkergeti. Zsuzsi és a Kis Főnök tanúi voltak ennek a jelenetnek. Farkasbőr a törzsfőnök gyűlésén panaszt emel a fehérek ellen, hogy elrabolták a lovait és katonákkal fenyegetőztek. A fellázított indiánok felgyújtják a telepét. Montyt, aki a főnökhöz megy magyarázatot kérni, elfogják. Megüzenik a parancsnoknak, hogy ha katonák érkeznek földjükre, Montyt kivégzik. Zsuzsi megtudja ezt és éjjel az indiánok táborába megy. Elfogják őt is. Kétségbeesve hallja, hogy Farkasbőrnek sikerült a főnököt rávenni Monty elegetésére. Már ég a máglya, mikor Zsuzsi Nagy Sas elé kerül. Elmondja, hogy Farkasbőr lopott lovakat akart eladni. A Kis Főnök igazolja Zsuzsi vallomását. Nagy Sas kibékül a fehér főnökkel és szabadon bocsátja a foglyokat. Elszívják a békepipát, melyből Zsuzsinak is szivnia kell.

*

A múlt század végén játszódó indiántörténet olyan, mintha egy May Károly-regény lapjai elevenednének meg a mozivászonon. És mindennek a középpontjában Shirley Temple! A film eseménye: Shirley szerelmes! Nem kisebb ideált választott magának, mint Randolph Scottot. Bájosak jelentei a kis indiánfőnökkel is. A film érdekes meséje és Shirley különleges színjátszó tehetsége kiérdemelte a bemutató közönségének tapsait.

Nagy siker volt
a Judit

Warner Bros.

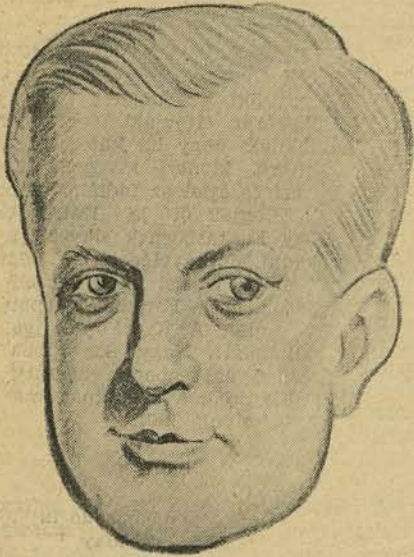

Szenzáció lesz

Bette Davis,
Miriam Hopkins,
George Brent

A VÉNLANY

(The Old Maid)

Premier Plan

BENCIS ZOLTÁN dr.

Jogi tanulmányainak elvégzése után a kultuszminisztériumban kezdte meg közhivatali működését, majd a statisztikai hivatalba került, utána pedig a kultuszminisztérium kultúrpolitikai osztályába. Itt kezdett filmügyekkel foglalkozni, amelyeknek egyetemes referense volt. Akkoriban törték utat a magyar filmrend körüli első gondolatok: a filmcenzura, a filmipari alap, a Hunnia filmgyár. Politikai sikon tagja volt a fegyverszüneti bizottságnak, kiküldöttje a párisi békekonzferenciának. 1920-ban a miniszterelnökségen reábizták a szociálpolitikai osztály megszervezését és vezetését, ahol elérte a miniszteri tanácsosi rangot. Ezt a pozícióját csak akkor hagyta el, amikor az elmúlt évben Békésesaba országgyűlési képviselőjéül választották abszolút többséggel. Ez a csonka hasáb édeskevés hely ahhoz, hogy eddigi hatásos közéleti működését méltóképpen ismertessük. Politikai felkészültségének és ambíciójának csak most kínálkozik tág megnyilatkozási tere és ebben az irányban előreláthatóan sokat fogunk még hallani róla. Szakmai szempontból e pillanatban még fel sem ismerhető értéket nyert vele a mozisok egyesülete, amikor nemrégiben elnökévé választotta a közélet e rendkívüli kvalitású, rokonszenves férfiúját.

Sivatagi éjszakák

(Das Lied der Wüste)

Irtó: Walter von Hollander és Martin Pál
Rendezte: Martin Pál
Főszereplők: Zarah Leander, Friedrich Domin, Gustav Knuth, Herbert Wilk.
Karl Günther
Gyártotta: UFA
Beszél: németül
Magyar szöveg: K. Halász Gyula
Hossza: 2330 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: UFA
Bemutatta: Uránia, január 18.

*

Egy afrikai mandatárius gyarmat egyhangú életét valósággal felvillanyozza Grace Collins, a világhírű énekesnő megérkezése. Brenten mérnök egy benszülött tőkecsoport tulajdonában lévő ércbánya üzemfőnöke. Grace meglátogatja Brenten bányatelepét. Grace és Brenten egy pillanatra magukra maradnak, de ez a pillanat egy életre együvé kapcsolja a két embert. Brenten, a benszülötték őszinte barátja, s azért küzd, hogy a bánya ne kerüljön a nemzetközi tőkészek kezére. Grace édesapja, akinek kedvéért az énekesnő Afrikába utazott, azon fáradozik, hogy a bányák részvényeit megszerezze. Nem retten vissza semmiféle eszköztől. Brenten megtudja, hogy a hatóságok az idegen tőkét támogatják s már csak önmagára és a benszülöttékre számíthat. Grace csak most ébred tudatára annak, hogy Brenten és az édesapja életre-halálra szóló harcot vívnak. Grace tanuja lesz annak, amikor a katonai parancsnok elrendeli, hogy Brentent, mint lázadót, elfogatása esetén azonnal főbe kell lővetni. Halálos izgalomban felkeresi a bányát, éppen akkor, amikor Brentent egy ügyes csellel elfogják és Stanney elé kísérik. Stanney pedig közben megkapta a parancsot: Brentent főbe kell lővetnie. Brenten elbúcsúzik Stanneytől és megindul a szuronyosok között — utolsó útjára... A városban közben zavargás tör ki. A benszülötték agyonlövők Collins, akiben nemzeti törekvések elnyomóját látják s künn a sivatagban ezernyi arab gyülekezik. A hatóságok békét akarnak közvetíteni, hogy elejét vegyék a vérontásnak. És ehhez Brenten volna a legalkalmasabb... Brenten feláll a kivégzési négyoszlopban, amikor a homokbuckák mögül a benszülötték száza indulnak rohamra. Brenten élete kockázatásával megakadályozza a vérfürdőt és becsületes békét közvetít a kormányzat s a benszülötték között. A bánya nem lesz idegeneké, Brenten folytathatja békés, alkotó munkásságát. Grace, akit mélyen megrendít apja halála, épp úgy rabja lett Brenten iránt érzett szerelmének, mint ahogy Brenten örök szerelmese Afrikának. Néhány nap múlva elindult a sivatagi bányatelepre, hogy megossza sorát annak a férfinek kemény, küzdelmes életével, akit szeret.

*

A nagystílusú kalandorfilm egy afrikai katonasátorban játszódik le a középpontjában Zarah Leanderrel, aki különleges énekhangjával és előadási módjával valósággal megbabonázza a katonákat. A film egyébként izgalmas dráma, hamisítatlan sivatagi hangulatot nyújt. Van benne lövöldözés, lovaglás, szökés, elfogatás, szóval minden, ami érdekesfeszítővé tud tenni egy ilyen zsánerű filmet.

A préri kapitánya

(Frontier Marshal)

Irtó: S. Helman és N. Lake
Rendezte: Allan Dwan
Főszereplő: Randolph Scott
Gyártotta: Fox
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Pásztor József
Hossza: 2009 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Fox
Szakbemutató: Casino, január 17.

*

Wyatt Earp, Tombstone seriffje tartja fenn a rendet, az aranyláz és aranyámor által a városba hajszolt kalandorok és semmitől vissza nem riadó gonosztevők között. A környék híres revolverhőse, Doc Halliday, bosszút akar állani a sheriffen. Doc revolveres párharca közben köhögési rohamot kap és a sheriff megakadályozza ellenfelét abban, hogy lelője Doc-ot. Doc orvosnak készült, súlyos tüdőbaja keserítette el, halálfelelme hajszolta őt a bűn lejtőjén egyre lejjebb. Hogy leplezze halálfelelmet, megérez revolvercsatákat vívott, valóságos réme lett a környéknek. A sheriff lovagias segítsége meghatotta őt és a rend őre és a hírhedt revolver hős között különös barátság fejlődik. Doc életének nagy szerelme, Sarah Allen váratlanul Tombstoneba érkezik. Két éve kereste Doc-ot, aki azóta önfeláldozó orvosból kalandorral züllött. Könyörgött neki, hogy térjen vissza a tisztességes élethez, de Doc, aki még mindig szereti őt, hallani sem akar Sarahról. Nem akarja Saraht szerencsétlenné tenni azzal, hogy magához láncolja. Sarah el akar utazni, de a sheriff kéri, Sarah-t, hogy maradjon szerelmese mellett, talán ketten vissza tudják őt téríteni a tisztességes társadalomhoz. Doc megtudja ezt és hogy ne tegye tönkre Sarah életét, elutazik azzal a kocsiával, amelyet a sheriff kísér, mert értékes aranyszállítmányt visz. Doc, akinek állapota egyre rosszabbodik, bevallja, hogy most már késő, nem sokáig él. Keresi a halált, a seriffel is összevész. Párharca kerülne sor, de megátadják a postakocsit a sheriff régi ellenségei, Curly Bill és bandája. Az aranyküldeményt sikerül megmenteni, de a küzdelemben Doc is megsebesül és túri, hogy a sheriff visszavigye őt Tombstoneba. Sarah veszi gondjaiba Doc-ot, aki mellett valaha mint ápolónő működött. Curly Bill bandája bosszút akar állni a sheriffen és Doc-on. Revolveres támadásukban azonban csak egy kis gyermek sebesül meg, akit Doc átlőtt karral operál meg és ad vissza az életnek. A tüdőbeteg Doc hosszú idő után először érzi magát boldognak. Sarah meggyőzi őt, Doc új életet akar kezdeni, de Curly Bill golyója alattomosan, hátulról éri őt és holtan esik össze. Sarah ott marad, hogy ápolja a sirt, melyet a forrongó temperamentumú város emelt forrongó indulatú hősenek.

*

A régi városalapító Amerika korában játszódik le a történet. A gyűlevész népesség elszánt, gyilkolásra is hajlamos élete döbbenetes valóságban pereg le addig, amíg feltűnik a törvénynélküli állapot megszüntetője, az igazságot szeretők felszabadítója és le nem győzi az öklöjogán előnyökhöz jutni akarók táborát. Külsőségeiben is hatásos, úgynevezett nemes vadnyugati filmtörténet.

OLIVIA DE HAVILLAND

Ennek a szép fiatal színésznőnek, aki 1916 július 1-én született Tokióban, valószínűsége neve Olivia de Havilland. Régi angol családból származik, ősei között szerepel Sir Peter de Havilland, Cromwell büzgő híve I. Károlytal szemben, továbbá Lord és Lady Nolesworth.

Hároméves korában szüleivel, Hawaii érintve, Amerikába hajózott. San Franciscóban, majd Saratogában nevelkedett a Notre Dame zárdában és az Union egyetemen. Ösztöndíjat kapott a Mille Collegebe, de ezt sohase vette igénybe, mert akkor már a nagy karrier vonalai bontakoztak ki előtte.

Iskolai éveiben hockeyezett, szónoki díjat nyert és az iskolai évkönyvet szerkesztette. Főszerepeket játszott iskolai darabokban, ahol szép szereket ért el. Anyja elsősorú drámai tanár volt és Sir Beerbohm akadémiáján tanult Londonban, ami természetesen előnyére vált leányának.

Iskolás korában Olivia ambíciója, hogy tanár, író, vagy színésznő legyen. Éppen azt tervezte, hogy elfogadja a Mille College ösztöndíját és a drámai művészet tanárává képzelte ki magát, amikor az történt, hogy egy iskolai előadáson, ahol Puck szerepét játszotta a Szentivánéji álomban, Reinhardtnek egy tanítványa is ott volt. Ennek eredményeképpen Olivíát elküldték Hollywoodba, hogy Hermia szerepét tanulmányozza Reinhardt Szentivánéji álomban. Gloria Stuartot, akinek Hermia szerepét kellett volna

dést is kapott és az iskolai ambíciók gyorsan homályba veszttek.

Főszerepei: Hermia, a „Szentivánéji álom”, és Marcia az „Éjjeli utas” című filmekben. Nagy előszeretettel játszik modern szerepeket könnyű darabokban.

A színészetén kívül a festészet és az irodalom érdeklik. Rajzol, és mint mondja, „kétségbeesetten” próbál verseket írni. Szereti a zenét, zongorázik, de nem énekel. Nagyon szeretne ballerina lenni, de állítólag nem tud táncolni, mert nincs egyensúly érzéke. Ezt csak ő mondja, viszont mi tudjuk, hogy úszásban, vívásban kitűnő.

Egészségét úgy biztosítja, hogy ha teheti, 14 órát alszik egyfolytában és semmi diétára nem kapható. Sokat sportol, főleg lovagol, úszik, tenniszezik és billiárdozik. Ezek után nincs szüksége arra, hogy titokzatos kozmetikai módszereket használjon.

Kedvenc ételei, melyek egyszerűségi vonalait is biztosítják, a paradicsom, kukoricakenyér, sózott hideg bálnyhús. Főzni nem tud, de ez a nem esik kétségbe.

A Warner Bros.-nál van szerződötve. Nálunk is ismert Nagyszerű filmjei a következők: „Szentivánéji álom”, „Halálfejes lobogó”, „Anthony Adverse”, „Balaklava”, „Robin Hood”, „A holnap hősei”.

játszania, visszahívta stúdiója és Olivia foglalta el helyét, olyan sikerrel, hogy a Warner-gyár Hermia szerepére szerződötte. Nemsokára tartós szerző-

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHÍRADÓ

M. F. I.
830. sz.

1. Nemzetközi síverseny Sestriere környékén (Luce)
2. A német haditengerészet aknaszedő hajói (UFA)
3. Nehéz tüzérség a Maginot-vonal mögött (Pathé Cinéma)
4. Támadás modern fegyverekkel a nyugati fronton (UFA)
5. Orosz messzehordó ágyúk pusztítása Viipuriban (Suomi Filmi)
6. Jégvágás a csepeli befagyott holt Dunában. (MFI — Kerti)
7. A NDK hétvégi kirándulása Szegedre (MFI — Fekete)
8. A Filharmoniai Társaság munkahangversenye (MFI — Nagy, Zsabka, Marton)
9. Műkoresolyázó bajnokság a Városligetben (MFI — Horváth, Kerti)

UFA VILÁGHÍRADÓ

17. sz.

1. Lengyelország újjáépítése.
2. Orosz gabona- és olajszállítmányok átvétele.
3. A német hadsereg élelmezése.
4. Hóviszonyok Olaszországban.
5. Ingyen borotválás.
6. Elefántidomítás.
7. Angol csapatok visszavonulása Tientsinből.
8. Német aknaszedők.
9. Elsüllyesztett hajók kiemelése Barcelonában.

10. Felgyújtott finn falvak.
11. Német katonák kiképzése.
12. Műgumi gyártása.

FOX HANGOS HÍRADÓ

(Fapártakor még nem kaptuk kézhez. Jövő héten közöljük.)

A
MAGYAR
FILM

1939 évi első évfolyamának néhány bekezdett példány rendelkezésre áll az érdeklődőknek. A erős vászonkötésbe foglalt, aranybenvomással készült kötetek ára 30 P-ért kiadóhatalunkban megrendelhető. Azoknak, akik a MAGYAR FILM-et rendszeresen gyűjtötték az elmúlt éven át, felhívjuk figyelmüket arra, hogy az első évfolyamot hasonlóképpen és igen olcsón módjukban áll beküldeni a CENTRUM KIADÓVÁLLALATRT. (VIII. Gyulai Pál-u. 14) könyvkötészetében.

HIREK

KERESZTÉNY MOZISOK MEGBESZÉLÉSE

Január 28-án, vasárnap délelőtt negyed 12 órai kezdettel a keresztény mozisok baráti megbeszélést tartanak a Váci-utcai sörözőben, ahova ezáton hívja meg az érdekelteket a rendezőség.

Kétségtelen, hogy a reklámnak különböző trükkökkel kell dolgoznia, hogy elérje célját. Bizonyos, hogy a reklámrükkök a legtöbbször ártatlan hazugságokon épül-

nek fel, ezeknek azonban a valóság látásával kell hatniok. A filmreklám különösképpen mindig erősebb eszközök-höz folyamodott, hogy felkeltse a közönség érdeklődését. Ezek az eszközök azonban, sajnos, sokszor erősen túllépik a jóízűlés a valóság határát. Bizonyos időközökben például felbukkan az a hír, egy-egy bemutásra váró filmujdonsággal kapcsolatban, hogy a film sztárja Budapestre látogat filmjének premierje alkalmából és az előadás után a színpadon fogja megköszönni a közönség tapsait. Ezen a héten Bette Davistről írta meg az egyik lap, hogy a fővárosban tartózkodik. Másnap megjelent a cáfolat, hogy az amerikai filmsztár nem járt Budapesten. Ugyancsak ezen a héten jelent meg kommuniké arrol, hogy Jannings ellátogat hozzánk egy rövidesen másorra üzenő nagy filmjének premierje alkalmából. Őszinte szeretettel üdvözölnök a kíváncsi német filmművészt, ha valóban körünkben tisztelhetnénk őt, de félünk, hogy Jannings is csak a reklámkommuniké soraiban jelenik meg Budapesten, a valóságban azonban nem. Mire való, tisztelt reklámfőnök urak, ez a sablonos blöff? A magyar intelligens mozikközönség ma már nagyon jól értesült és régóta nem hisz a propaganda ilyen meséiben. Mosolyogva, sőt bosszankodva fogadja ezeket a nyilvánvalóan erőszakkal reklámfogásokat és majd akkor sem fog hinni bennük, ha egyszer valóban betoppan Budapestre valamelyik külföldi filmhíresség.

ZILAHY IRÉN FILMELŐADÁSA AZ URÁNIÁBAN

Vasárnap, január 21-én délelőtt az Uránia Filmszínházban nagyszerű filmelőadást tartott Zilahy Irén, aki tudvalevően férjével Benedek László dr. orvostanárral a nyáron át egész Amerikát beutazta és Hollywoodban is járt. Elményeiről és a filmsztárok életéről vetített képekkel tarkított előadást tartott Zilahy Irén, aki éppen olyan pompás csevegőnek bizonyult, mint amilyen kiváló művésznő.

ELŐKELŐ VENDÉGEK A FILMIRODÁBAN

Az olasz király és császár képviselőiben nemrégiben Magyarországon járt Riccardi tábornokról, — aki tudvalevően az olasz uralkodó zászlaját hozta a 6. honvéd gyalogezrednek — készült hosszabb riportfilmet a honvédelmi minisztérium ajándéka küldi meg az uralkodónak. Elküldése előtt a Magyar Film Iroda telepén január 19-én, pénteken délelőtt házi-bemutató keretében tekintette meg a fil-

met az olasz katonai attassé és a követ-ség tisztviselői, élén Da Vinci gróf követ és felesége, valamint a honvéd vezérkar képviselőiben vitéz Homlok Sándor alezredes, vitéz Sibrik György alezredes, továbbá Mamusich Lóránd és Bánáss József századosok. Az előkelő vendégeket Töröy Zoltán dr., a Magyar Film Iroda vezető igazgatója fogadta.

A CSEPREGHY FILM ALBUMA

A nemrég alakult filmgyártó és filmkölcsonzövállalat díszes és izléses albumot küldött szét üzletfeleinek. Mindössze hét játékfilmet ismert írásban és képben a brosúra, ezek az újdonságok azonban jól összeválogatott termékei a hazai és külföldi filmgyártásnak. A Csepreghy film három francia filmje a következő: *Allat az emberben* (Jean Gabin, Simone Simon), *Vihar Ázsia felett* (Conrad Veidt, Sessue Hayakawa) és *Családi titok* (Raimu, Françoise Rosay, Michel Alain); ezenkívül két amerikai film szerepel a cég programjában: *Törvény szerint másé* (Merle Oberon, Laurence Olivier) és *Cowboy és a Lady* (Merle Oberon és Gary Coper); végül két magyar filmújdonság egészíti ki a szám szerint kevés, de minőség tekintetében elsőrangú anyagok: *A pénz beszél* (Dayka Margit, Szőrényi Éva, Csontos Gyula, Mály Gerő), amely most készült el a Magyar Film Irodában és *Ez a villa eladó!* (Csontos Gyula, Karády Katalin), amely Barabás Pál regényének filmváltozata lesz és rövidesen műterembe kerül.

PULVÁRI HANGFELVEVŐ GÉPE ZÁGRÁBBAN

Nagy kitüntetés érte az elmúlt héten a magyar kinotechnikai ipart. A Jugoslavia nevű filmprodukción és filmkölcsonzövállalat, — igazgatója Nika V. Djordjevic — amely

például a nagyszerű *Bors István-t* hozta forgalomba Jugoszláviában, meghívta Pulvári Károly okl. gépészmérnököt, a Magyar Film Iroda műszaki vezetőjét, a Pulvári-féle hangfelvevő gép feltalálóját, hogy rendezhető berendezésével és személyzetével utazzék le Zágrábba, a jugoszláv-horvát ünnepségek filmreörökítése céljából. Pulvári Károly készséggel tett eleget a kitüntetésszámba menő meghívásnak és január 13-án, szombaton éjjel vonatra ült munkatársaival, közöttük Hegyi Barna képelfevő operatőrrel és gépével. Másnap, vasárnap délelőtt a történelmi események, Pál jugoszláv kormányzó herceg és felesége, Olga hercegnő Zágrábba érkezésével megkezdődtek, Pulvári mérnök és vezérkara már felvételre készen várta a régenset és kísérétét. A napokon át tartó ünnepségek minden részletét filmre vették s az elmúlt héten már bemutásra is került a régensherceg zágrábi látogatása a nagyobb jugoszláv mozikkban, ezen a héten pedig a Magyar Világhíradó keretében hozzánk is eljut. A magyar-jugoszláv barátságunk ez az újabb örvendetes jele nagy mértékben járul hozzá a két nemzet gazdasági kapcsolatainak kimélyítéséhez.

GÖRGÉNYI SÁNDOR VÉGLEGES A KÁRPÁT FILMNEEL

A Zuglói filmszínház vezetője, Görgényi Sándor február elsején kilép eddigi költelékéből és végleg elfoglalja helyét a Kárpát filmvállalatnál, mint a kölcsonosztály vezetője, mely minőségében már korábban is tevékenykedett.

METRO NAPTÁR

Még a reklámáldozatkész-ségéről évek óta jól ismert Metro-cégtől is szokatlanul költséges, zsebalakú spirál-naptárt hozott e héten a posta. A keménykötésen a Metro

dombornyomásos oroszlanos védjegye díszlik, majd a bevezető után karton-hetnapnaptár következik, amely a műsorok nyilvántartására szolgál a mozisoknak. A naptárt 13 Metro-sztár 11 remek levelező-lapnagyságú fotója tarkítja. Az *Athenaeum color* nyomásában a következő kedvezencei vonulnak fel a notesz-naptárban: *Hajmássy Ilona*, *Jeanette Mac Donald*, *Heddy Lamarr* és *Robert Taylor*, *Nelson Eddy*, *Greer Garson*, *Robert Taylor*, *Johnny Weissmüller* és *John Sheffield*, *Norma Shearer*, *Spencer Tracy*, *Mickey Rooney*. A naptári rész a mindennapi gyakorlatot szolgálja, a sztárfotók a dísz és a mindezek közé iktatott színes lapok pedig — amelyek a Metro dús és értékes anyagát tartalmazzák a film címe, főszereplői és hosszúsága szerint — a Metro üzletfeleinek üzleti tájékoztatását nyújtják. Ebben a csoportosításban a világhírű amerikai filmvállalat a következő anyagot ismerteti részletesen: 19 drámát, 5 *Heard*-filmet, 13 vígjátékot, 4 *Garbo*-filmet, 5 *Mickey Rooney*-filmet, 5 *Luisse Rainer*-filmet, 4 dzsungel-filmet, 6 kalandor-filmet, 11 operettet, 7 bohózatot, 4 *Stan* és *Pan-burleszket*, 8 *Mi Bandánk-burleszket*, 1 *Charly Chaise-burleszket*, 16 színes-rajzos trükkfilmet, 6 színes úti filmet, 23 különleges filmet, 14 sport-filmet, 8 zené-filmet, az 1939—40. idény 22 nagy film-attrakcióját, 10 új rövidfilmet, 3 új tudományos filmet és 5 új sportfilmet. Az elegáns 1940. évi Metro-naptár meglepé-tésszerűen hatott szakkörökben és praktikusságánál fogva ma már elmaradhatatlan minden mozis zsebéből.

Az eheti magyar filmszű-ret kétségtelenül legérté-tebb darabja a Kodolányi János kiugró sikerű színpadi művéből készült „Földindulás”. A szomorú magyar problémát tárgyaló dráma filmújászületése a legőszintébb siker jegyében pergett le, úgy a szakmai, mint a sajtóbemutatón. Egyaránt dicséret illeti elsősorban a szerzőt, a filmre átró Patkós Györgyöt, a rendező Cserépy Arzént és a szereplőket mind a legkisebb epizódistáig. Páger Antalról, a film főszereplőjéről külön kell megemlékeznünk. Dinamikus drámái alakítása, különösen nagy jelenetében felejthetetlen, felülmúlja minden eddigi színpadi és filmalakítását. Olyan taptot kapott, amilyen ritkán hangzik fel a mozik nézőterén. Azt hisszük, nem túlo-zunk, ha kijelentjük, hogy a „Földindu-lás” az első magyar százszázalékos hangos filmdráma. Életszagú levegője, a szereplők hús-vér egyénisége teljesen elfeledtetik a nézővel, hogy csupán megrendezett filmet lát. Igaz dicséretünket küldjünk a film minden egyes közre-működőjének azért a nemes, becsületes magyar munkáért, amit ez a film jelent. Minden elismerésünk azért a gondos előkészítésért és kidolgozásért, ami a film minden méterén látszik. A siker azt bizonyítja, hogy van magyar témánk és vannak hazai filmértékeink. A „Földindulás” az ujjáéledt magyar keresztény filmgyártás legszebb ékessége.

Egy magyar világnagyság, Semmelweis Ignác élete, küzdelmei és eredménye tárul fel előttünk abban az új magyar filmben, amely most indult el hódító útjára közönségünk körében. Jól

esik leírni örömről, elismerésünkről, amit ez a film kiváltott belőlünk. Az új magyar filmszűret másik érett gyümölcse a „Semmelweis” című magyar életrajzfilm. Alapos tanulmányozás, gondos részletek kivétel, áldozatkész kiállítás és ideális művészi tolmácsolás: ezek azok az értékek, amelyek a friss vágyra terelt hazai filmszínálás e klasszikus termékét maradandóvá emelik. Tóth Endrének, a film rendezőjének, aki már messze Amerikában jár, innen küldjük forró baráti kézszorításunkat, ezért a külföldi színvonalat is megütő alkotásért. Uray Tivadar ezzel a szerepével, öt maszkiával — kénytelenek vagyunk ezt a közhelyet használni — önmagát multa felül. A magyar színpadi és filmtolmácsolás csak most ismerhette meg valójában ennek a nagy művészek előadási hajlékonyságát, alakítási, drámai képességeit. Sok-sok hasonló szerepet Uray Tivadarnak mielőbb. A Greguss-díjnyertes Uray Tivadar ragyogó pályafutásának jelentős pontja ez a szerep, ahonnan rövidesen a filmvilágnagyságok csekélyszámú legnagyobbjai közé emelkedhetik.

METRO — CINEVIEWS

A New Yorkban, a Broadwayn székelő központi Metro-iroda állandó hírszolgálatlalt látja el saját anyanyelvén a világ minden táján működő fiókjait. Az egyoldalas könyvomatós Metro-filmujság a Cineviews címet viseli és körülbelül kéthetenként jelenik meg és érkezik Budapestre is a Yankee Clipperen. A Robert Lewis szerkesztésében készülő és a legfrissebb Metro-híreket tartalmazó háziújságot Magyarországon kézhez kapja a cég minden üzletfele és a magyar lakók.

A MUSSOLINI-KUPA DÍJNYERTES FILMJÉ BUDAPESTEN

A hetedik velencei Biennale nagydíját, a Mussolini-kupát ex aequo az „Abuna Messias” és a Luciano Sera pilóta nyerte. A nagyszabású olasz reülőkép, a Luciano Sera pilóta, amelynek felvételeit Vittorio Mussolini irányította, Budapestre érkezett és tegnap vetítették meghívott közönség előtt. A közeljövőben egyik premierfilmszínház tűzi műsorára a díjnyertes olasz filmet.

KESKENYFILM A KÁRPÁTALJAI SÍPARADICSOMRÓL

Most készült el a Kárpátalja havasain az első magyar sí-film, amelyet két fiatal keskenyfilmkészítő: Bálassa Ferenc és Wilczek József forgatott ezernyi nehézség között. A film Rahó környékének remek hegyeit, a Mencsult, Sesult, Pietrost Bliznicát örökíti meg. Hatásos felvételek készültek Volócerál, ahol az olimpiai keret síbajnokai gyakorolotznak. A egyszerűen összeállított keskenyfilm hatásos segítője lesz a magyar idegenforgalmi propagandának, mert megismerteti a visszatért Kárpátalja ideális sí-terepét.

RÁTHONYI ZSUZSANNA

Tolnay Klárinak, a Vígyszínház kiváló művésznőjének, sok sikeres magyar film főszereplőjének, Ráthonyi Akos filmrendező feleségének, szerdán reggel leánya született, aki a keresztségben a Zsuzsanna nevet kapta.

A „MAGYAR SAJTÓ” JANUÁRI SZÁMA

A Sajtókamara főtítkárának, Gáspár Jenőnek szerkesztésében megjelenő Magyar Sajtó januári száma számos cikkben és hírből számol be a Sajtókamara elmúlt havi működéséről és munkájának eredményéről. A hivatalos közlöny vezető cikkét ez alkalommal Pünkösztí Andor írta Képzett újságírók címen az újságírói utánpótlásról.

FILMELŐADÁS A RÁDIÓBAN

Január 24-én, szerdán a budapesti rádió I. hullámhosszán 6 órai kezdettel ismét filmelőadás lesz. Soós László olvassa fel Romantikus filmek című munkáját

A „SZTÁR” ÚJ SZÁMA

A negyedik évfolyamába lépett Sztár című filmmagazin februári száma már megjelent és sok képből és kedves cikkben találja fel olvasóinak a közelmúlt és a közeljövő filmeseményeit. A Sztár érdekesebb írásai a következők: Ujházy György: Beszélgetés Uray Tivadarral. Egyed Zoltán: Marie Déa, Szalay László dr.: Virágzik a ponyva, Zilahy Lajos: Két vallomás — gramofónlemezen.

A film és a színpad

Írta:
PACSÉRY ÁGOSTON

1895-ben kezdték a Lumière testvérek első mozgóképelőadásukat. Vásárok mutatványos-bódéi között csalogatták a hangos kikiáltók a népet a megelevenedett fotográfia csodájához. Lyonban állt az első laboratórium, ahol egy egyszerű házacskából indult el világot hódítani a filmszalag. Megcsodálták, lenéztek, megvetették és kinevették a lepedőn mozgó árnyakat és figurákat. Egyszerű trükknek, új tömegcikknek látták és senki sem gondolhatott arra, hogy alig ötven év múltán milliós tömegek érdeklődésének középpontjába kerül. . .

Senki sem gondolta, hogy egy új minden eddigél nagyobb jelentőségű formanyelv indult utnak. Senki sem látta és láthatta ennek a formanyelvnek eszközeit. Egészen természetes, hogy nem is volt kifejezhető és felismerhető az eszköz, hiszen minden emberi terméknek, — legyen az szellemi, vagy anyaggal összefüggő, — fejlődnie kell. A mozgóképek fejlődése az emberi szellem egyik leggyorsabban kibontakozó keretében folyt le. Szinte bámulatos, hogy alig ötven év alatt találta meg kifejező formá-

Egy filmvígjátékot is láttunk az elmúlt héten. A „Garszónlakás kiadó” ártatlan címet viselő újdonság végre épkeziáb, valószínű mesét ad, mentesen minden Hacsék-Sajó izű, elcsépeelt

kabarédarabtol. Egységes, perdülő, mulattató történet, melyben az ötletek nem élnek külön életet, hanem az ötletek fűszeres kiegészítői a cselekménynek. A film alapötlete megtörténhet bárkivel hasonló helyzetben. Fordulatai, bonyodalmai természetes folyományként szerepelnek, miközben a közönség nem győzi nevetéssel. Szerencsére még a színészek is kivétel nélkül átérző tolmácsolói a forgatókönyvnek és hajlékony eszközei íróknak és rendezőnek. Egészes történet a kigondolástól kezdve a részletekig. Balogh Béla, aki a „Károszék”-ben már bebizonyította humorérzékét, ebben az új filmben még nemesebb szalonstílusban kacagatja a nézőt. Kétségkívül új vígjátékszánert képvisel a film és nem csadálkoznánk, ha az évad kiugró sikere volna.

VÁLTOZÁS A SEIDL-VERESS LABORÁTORIUMBAN

A Seidl és Veress-féle filmlaboratórium összetételében az elmúlt héten változás állott be. Veress Gábor, a régi cég egyik megalapítója és tulajdonosa kilépett a vállalat kötelékéből (a Kovács E. és Tsa. filmkölcsönzővállalat művészeti ügyvezetője lett már korábban). A Seidl és Veress filmlaboratóriumot most Seidl Károly cégtulajdonos vezeti Pannónia filmlaboratórium néven a régi helyen.

nak eszközeit. A kezdetlegesen lefotografált robogó mozdonytól, az ugrásszerűen mozgó embertől a képmontázs elvéig, a dinamikus és ritmikus képkötés művészetéig fejlődött.

A mai élet színpada: a modern színpad minden kísérletezés, erőlködés és formakeresés ellenére nem talált utat, nem jelentkezett, mert új színpad egészen egyszerűen nincs!

Abban a pillanatban, amikor a technika révén kitermelte az emberi szellem a filmet, amikor a mozgóképek megszülettek, megszűnt lélegzeni, élni és főleg hatni a színpad, hogy átadja helyét egy új eszköznek, egy új formának: az új színháznak!

A színpad lényege a dráma és annak interpretálása. A dráma emberi sorsokat, lelki és eszmei összeütközéseket ad elő. Az interpretáló pedig testi és lelki adottságaival és szívével elmondja a dráma szavait. A dráma összeütközéseit az élő szó hatalmával, a közvetlen kapcsolat hatásával játssza el a néző előtt. Mindaz, ami a színpadon e két tényezőn kívül látható és érezhető, csupán technikai segédeszköz. A képzőművészet és a gépek megjelenése csak

másodlagos szerepet tölt be a színpadon.

Ha szemléletesen kívánjuk kifejteni állításunkat, akkor a közelmúlt kísérletezéseit kell figyelembe venniük.

A színpad hozzávetőlegesen közvetlenül a nagy háború után érte el tökéletességét. Leszámítva a mindig jelentkező hullámvásztól, az 1920-as évekig leljük fel mindazt, amit a színpadi forma kitermelte. Azóta újat és eredetit adni nem bírt és nem is fog tudni soha! A színpad lényege már a görög világban is kitermelte önmagát.

A színpadi dráma a századforduló idején csupa láz, keresés és a multa kisméltése. Koreszmék, problémák és szociális kérdések drámai (?) feldolgozása. Görös és értékes erőfejtés, heroikus küzdelem, de — semmi egyéb! Annak keresése, hogy a színpad megtalálja új, tiszta és komoly szavát. Hiába eleveníti fel Luigi Pirandello a *commedia dell' arte* formáját, hiába írja meglepően éles szatiráit, kitűnő emberi figuráit, nem tudta az újat, a meglepő és megváltó újat hozni. A franciák komoly törekvésű drámaírója, Henry Bernstein sem találja meg az igazgyöngyöt. Maurice Maeterlinck, a szimbolizmus atyja, csodálatos mesevilágot, misztikus környezetet és fantasztikus szereplőket ír, de filozófiája, színes és eleven színpada sem hoz lényegileg újat. És nem bír megbirkózni a feladattal a mindig fölülnyes és szociális problémákat kutató George Shaw sem. Hiszen ő maga is bevallja, hogy a színpadot csupán szöszéknek tekint. Gúnyos és éles szatirái csak nevetést és sikert jelentenek, de a dilemmában vergődő színpad egyetlen pillanatra sem talált újat általuk. Gerhard Hauptmann szimbolizmussal keveredett naturalizmusa sem bírja megváltani a színpadot. De talán Hauptmann találta meg legelőször azt a vizuálisat (Hannele), ami a jövő zenéje lesz! Hugo von Hoffmannstahl törekvése, tiszta és nemes vágya, a klasszikus kor felelevenítése szintén az ismétlés, a próbálkozás és a reménytelen harc útvesztőjébe jut. Karl Capek világhírre fejlődött drámája sem jelent semmi újat, csupán formai érdekességet.

Futurizmus, impresszionizmus és aktivizmus, impresszionizmus, neoromanticizmus és újklasszicizmus, neonaturalizmus, majd a túlzások: dekadencia, szionizmus és erotizmus tör fel, zúg, él és virul, bukik meg, tűnik el és fullad nevetésbe újra és újra. E forrongó és kereső korban a színpad új drámaírói, a félig-meddig idetartozó Strindberg, aztán Wedekind és Hasenclever, Toller és Csehov kutatják és keresik a lényeges formát. De hiába lépnek elő meglepőbb és meglepőbb kísérleteikkel, a színpad belső tartalmát új és megfelelő módon kifejteni nem tudják! A kor színpada valami olyasmit kíván,

amelyet átütő erővel minden réteget lekötő és átfogó valamivel fejez ki.

Megjelennek a rendezők, akik úgy érzik, hogy bennük, személyükben fogja a színpad megtalálni az újdonságot és a kor eszméinek megfelelő kifejezését. Német- és Oroszország termi ezen a téren a legjelesebbeket. Egymásután támadnak nagy nevek, akik azt hirdették, — ha szóval nem is, de működéssel, — hogy sem a dráma, sem pedig a színész nem lényeges a kor színpadán. A szcenírozáson van a hangsúly. Az előadási mód! A szó és az író uralmát mindjebb a vizuális törekvések kezdtek kiszorítani. Csendes és láthatatlan utakon indult el az a törekvés, mely a színpadi előadások célját a forma tökéletességében kezdte látni. A milőt tökéletesen kell kifejezni, gondolták e törekvések és ez odáig vezetett, hogy a színpad milője valódi kezd lenni. A meiningeni törekvéseket a színpad ma már megcáfolta. Minden színházi ember multnak látja. Pedig szerepe igen lényeges lett — a film szempontjából. . . Hiába

törekedett azonban a meiningeni színpad, realizmusa, nehézkedése csak egyetlen eredményben ért el kiválót. Hivatását azzal teljesítette, hogy a néző szemléletét a látható valóság és annak kifejezhetőségére alakította át. A színpadon menthetetlenül megbukott, hiszen minden, ami valódi, a színpadon paradox, nehéz és így felesleges. Mindemellett a meiningeni színpad törekvése a modern színház kifejező formájának, a filmnek lett első, ingadozó, de mindenképpen komoly lépcsőfoka. Az objektív nem lehet becsapni és az a szemlélet, melyre a meiningeniek hívták fel a figyelmet, jelezték ezt a valóságot. . . Ha a meiningeni túlzás nem jelentkezik, ha az utána következő rendezők hosszu sora nem termeli ki a rendezőgyéniséget, mint művészt, akkor talán egészen más utakon indult, fejlődött és alakult volna a film is. Ám többször leszögeztük már, hogy az emberi élet elkerülhetetlen és szükségszerű szabályok és törvények alapján alakul, alakul és fog alakulni a jövőben is. (Folytatjuk.)

KÜLFÖLD

EGYESÜLT ÁLLAMOK

Amerikai filmexportörök helyzete

A semlegességi törvény értelmében az amerikaiak szabadon küldhetik filmjeiket tengerentúlra azzal a hozzáadással, hogy míg a multban az amerikai filmeket majdnem kizárólag amerikai hajók hozták át, az új helyzetben mindenféle zászló alatt futó hajó szállíthat filmeket, sőt még hadviselő fél kereskedelmi hajóit is igénybevehetik. A semlegességi törvény szerint a szállítás minden rizikóját az exportör viseli anélkül, hogy kártérítésre különösebb kilátása volna. Minthogy azonban Anglia és Franciaország piacán állandóan kereslet van, amerikai filmek szállítása a nehézségek ellenére is tovább tart.

NÉMETORSZÁG

Gyártási mérleg

1939-ben a német filmcenzura 143 egész estét betöltő játékfilmet engedélyezett. Az 1938. esztendőben engedélyezett 157 film szemben 14 film visszaesést mutat, holott már az 1938-as évi szám is erősen visszaesett az előbbi évek filmmennyiségéhez képest. Ezzel szemben azonban a német gyártás erősen emelkedett s míg 1938-ban 62 külföldi film mellett 95 német film került piacra, 1939-ben 36 külföldi filmmel szemben 107 német film volt forgalomban, ami 13 százalék gyártási emelkedést jelent.

OLASZORSZÁG

Poncius Pilátus filmen

Génius film címmel Rómában filmgyártó társaság alakult, amely Poncius Pilátus életét kívánja bemutatni. A vállalat pályázatot hirdetett a főszereplő alakítására legalkalmasabb színész kiválasztása céljából.

LAPSZEMLE

ÜNNEP, 1940. I. 1. Orphanides Iza: *A magyar Walt Disney trükkfilmje (4 képpel.)* — Kántor Kata: *Jöjjön rendezőnek!* (Ez a pálya nem túlszűfolt, tessék jelentkezni!) Bánky Viktor nyilatkozata.

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG, 1940. I. 8. N. A.: *A kis kakas gyémánt félkrajcárja.*

PEST, 1940. I. 11. *Hollywoodban macimálták a sztárok és a rendezők fizetését.*

SOPRONI MOZI, 1940. I. 13. Berecz Dezső: *A mozi, meg a többi művészet.*

MAGYAR NEMZET, 1940. I. 14. Pethő Sándor: *Mária Ilona.*

PESTI HIRLAP, 1940. I. 14. Márai Sándor: *Egy bemutató elé.*

NÉPSZAVA, 1940. I. 14. Bodó Béla: *A moziban.*

ESTI KURIR, 1940. I. 15. *Semmelweis.*

FÜGGETLENSÉG, 1940. I. 16. *Semmelweis.*

MAGYARSÁG, 1940. I. 17. Rajkay László: *A keresztény moziengedélyesek haszonélvezőinek leleplezése.*

FÜGGETLENSÉG, 1940. I. 17. *Rövidesen megjelenik az „améta”-rendelet.*

ESTI UJSÁG, 1940. I. 16. *Mi történt a hatodik améta értekezleten?*

SZÍNHÁZI MAGAZIN, 1940. I. 21. Patkós György: *Csodálatos élmény volt. (6 képpel.)*

ESTI UJSÁG, 1940. I. 18. Ráthonyi János: *Látogatás Lepkeúrfy országában (Ahol nyolc ember egy hétig dolgozik, hogy Hamupipóke felemelje a karját.) (4 képpel.)*

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072. ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

475/1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. évi január 10-i, 6. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi december hó 24-től december hó 30-ig tartott ülésein:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. Ufa világhíradó 14. sz. 1939. (Auslandstonwoche Nr. 434) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 402 m hosszú,

2. 20th. Century Fox hangos híradó XIII. évf. 52. sz. (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 399 m hosszú,

3. Magyar világhíradó 827. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 252 m hosszú,

4. Híradó filmszínház külön kiadása 5. című A karéliei hadszíntérről alcímű (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 78 m hosszú,

5. Rajzos híradó 4. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 83 m hosszú,

6. Az első csók című, Érettségi után alcímű (First love) (Universal) hangos, zenés vígjáték 5 felvonásban, az Universal filmgyárban 1939. évben készült, 2375 m hosszú,

7. Rákóczi induló (Kovács és Faludi) hangos színmű 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1933. évben készült, 2478 m hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképüzemekben a magyar nyelvű mozgófényképek bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Garszonlakás kiadó (Palatinus) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2.425 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

c) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképüzemekben szabad bemutatni:

1. Magyar világhíradó 821. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 98 m hosszú,

2. Magyar világhíradó 822. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 95 m hosszú,

3. Magyar világhíradó 823. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 94 m hosszú,

4. Magyar világhíradó 824. sz. (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 112 m hosszú,

5. Három sarkány (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 950 m hosszú,

6. Baleset ellen védekezz (M. F. I.) néma ismeretterjesztő 3 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 310 m hosszú,

7. A gáz biztonságos használata (M. F. I.) néma reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 125 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta: Szerelmi párbaj (Love under fire) (Fox) hangos vígjáték 2 felvonásban, a 20th. Century Fox filmgyárban 1937. évben készült, 1.192 m. hosszú mozgófényképtől.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. A sokgyermekes anyákért (M. F. I.) hangos riport 1939. évben készült, 30 m hosszú,

2. Szegény gyermekek karácsonya (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 26 m hosszú,

3. Herend 100 éves (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 16 m hosszú,

4. Süt a nap — előzetes (Művészfilm kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 119 m hosszú,

5. Süt a nap (Művészfilm kft.) hangos népszínmű 8 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült 2.228 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. évi december hó 30-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

6/1940. eln. szám.

Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. I. 14-i, 10. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi január hó 1-től január hó 6-ig tartott ülésein:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta.

1. 20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 1. sz. (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 388 m hosszú,

2. Magyar világhíradó 828. sz. (MFI) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 254 m hosszú,

3. Híradó filmszínház külön kiadása 6. (MFI) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 92 m hosszú,

4. 41. sz. Reklámtekeres (MFI) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 70 m hosszú,

5. Rajzos híradó 5. (MFI) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 105 m hosszú,

6. Ufa világhíradó 15. sz. 1939. (Auslandstonwoche Nr. 435.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 429 m hosszú,

7. Semmelweis — előzetes című Anyák orvosa alcímű (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 150 m hosszú.

8. Egy szál gyufa (Die Geschichte vom Zündholz) (Walter Tibor) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 420 m hosszú,

9. Brazíliai rapszódia (Eine brasilianische Rhapsodie) (Walter Tibor) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 356 m hosszú,

10. Sivatagi éjszakák (Das Lied der Wüste) (UFA) hangos színmű 5 felvonásban, az Universum filmgyárban 1939. évben készült, 2330 m hosszú mozgófényképeket.

b) Kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

1. Pulykaparadicsom (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1938. évben készült, 270 m hosszú,

2. Tűz a pusztán (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1938. évben készült, 320 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

c) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképüzemekben szabad bemutatni:

1. Felvidéki levél (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 158 m hosszú,

2. Nem loptam én életemben (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 973 m hosszú,

3. Nehéz apának lenni (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 948 m hosszú,

4. Falu végén kurta kocsmá (Palatinus) hangos életkép 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 108 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

d) Felülvizsgálat folytán a m. kir. belügyminiszter úr 343.892—1939. V. a. sz. B. M. határozatával korlátozás nélkül engedélyezte.

A préri kapitánya (Frontier Marshall) (Fox) hangos kalandorfilm 4 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 2009 m hosszú mozgófényképet.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Magyarország — Olaszország 3:1 (MFI) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 22 m hosszú,

2. Zajlik a Duna (MFI) hangos riport 1 felvonásban a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 21 m hosszú,

3. Kislakások (MFI) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 26 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi január hó 6-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

- Adler Ferenc** moziberendezés és mozikép-viselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 116-190, 124-194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 422-578.
- Apollo filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415
- Arany filmducco**, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán**, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek** (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bosch Róbert kft.** (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepregy film**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 141-200.
- Deák film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-105. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbillier-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.
- Electric kinotechnikai vállalat**, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítoszerek stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdélyi filmgyártó kft.**, VII. Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340-350.
- Farkas J. M.** VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentos-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzúra**, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072, a/ein.: 183-073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.
- Filmértékesítő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-576.
- Filmfotó üzem**, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.
- Filmkamara**, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.: 144-888, 136-888.
- Fortuna film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Güttler Antal**, lásd: Palatinus film.
- Gyimesy Kásás Ernő**, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499-752.
- Hajdu film** XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999
- Hanza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142-984.
- Hausz Mária** filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula** szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143-935 és 144-027.
- Hungária Film**, IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337-430.
- Hunnia filmhelyező irodája**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433
- Hunnia filmgyár Rt.** (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsönzés**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 146-396.
- Kamara**, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Karossa Foto**, Filmfoto üzem, VII., Rákóczi-út 8/a. Tel.: 140-421.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 220-202. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto**, XIV., Thököly-u. 150. Tel.: 497-009.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsébet körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- MAGYAR FILM**, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda Rt.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346 este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343, játékfilmgyártás: 146-342, színésztöltőzők: 140-727, Inkey Tibor fényképész: 135-943, felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: 222-099.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Írók Filmje Rt.**, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136-005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Mester film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- Mozgóképzem** Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozcifénykép-gépkészők Országos Egyesülete**, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.)
- Molnár Ferenc** mozi-szenkereskedő, VI., Király-u. 96. II. 20. Tel.: 421-262.
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csepregy-u. 4. Tel.: 330-926.
- Oláh György** gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 30. Tel.: 349-933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132-940.
- Pacsirta László**, XII., Királyhágó-utca 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-krt 9-11. Tel.: 145-411, 145-412
- Palló film kft.**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.
- Pannonia filmlaboratórium**, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.
- Pátia film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazus film**, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsönzővállalata**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.: 422-005.
- Phöbus filmkölcsönző**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Prizma film**, VI., Andrassy-út 68. Tel.: 122-345.
- Projectograph**, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István**, VI., Andrassy-út 68. Telefon: 122-345.
- Reflektorfilm**, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula**, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veres laboratórium**, lásd Pannonia filmlaboratórium.
- Simonyi Vilmos** mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257-119.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333-797.
- Star filmgyár**, VI., Vilmos császár-út 53. Tel.: 113-036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164-287.
- Székelly Sándor** mérnök, V., Pozsony-út 40. Tel.: 292-506.
- Szenáry-Macsikásy** színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T.**, XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépműves Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet**, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövetség Szépműves B. E.** vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter** reklámanyagkölcsönző, vetítő-vászon-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.
- Váci Dersó**, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.
- Wamoscher Béla** dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros. First National**, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkezete**, IV., Geriőczy-utca 3. Tel.: 189-306.